

Projekt z dnia 16 listopada 2007 r.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW¹⁾**

z dnia 2007 r.

w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy emerytalnych²⁾

Na podstawie art. 81 ust. 2 pkt 6 lit. b ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694, z późn. zm.³⁾) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa szczególne zasady rachunkowości funduszy emerytalnych, w tym zakres informacji wykazywanych w sprawozdaniu finansowym, terminy sporządzenia i złożenia do ogłoszenia rocznego sprawozdania finansowego, zakres ogłaszania rocznego sprawozdania finansowego oraz termin zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego.

§ 2. Użyte w rozporządzeniu pojęcia oznaczają:

- 1) ustawa o rachunkowości - ustawę z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości;
- 2) ustawa - ustawę z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 159, poz. 1667, z późn. zm.⁴⁾);
- 3) ustawa o przejęciu przez Skarb Państwa zobowiązań ZUS - ustawę z dnia 23 lipca 2003 r. o przejęciu przez Skarb Państwa zobowiązań Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieprzekazanych składek do otwartych funduszy emerytalnych (Dz. U. Nr 149, poz. 1450, z 2005 r. Nr 143, poz. 1202 oraz z 2007 r. Nr 17, poz. 95);
- 4) rozporządzenie o pożyczkach papierów wartościowych - rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 20 kwietnia 2006 r. w sprawie trybu i warunków pożyczania maklerskich instrumentów finansowych, z udziałem firm inwestycyjnych oraz banków powierniczych (Dz. U. Nr 67, poz. 481);
- 5) powszechne towarzystwo - powszechne towarzystwo emerytalne w rozumieniu art. 8 pkt 8 ustawy;
- 6) towarzystwo - powszechne towarzystwo oraz pracownicze towarzystwo emerytalne w rozumieniu art. 8 pkt 9 ustawy;
- 7) otwarty fundusz - otwarty fundusz emerytalny w rozumieniu art. 8 pkt 5 ustawy;
- 8) pracowniczy fundusz - pracowniczy fundusz emerytalny w rozumieniu art. 8 pkt 6 ustawy;
- 9) fundusz - otwarty fundusz oraz pracowniczy fundusz;
- 10) członek funduszu - osobę fizyczną, o której mowa w art. 8 pkt 2 ustawy;
- 11) depozytariusz - podmiot, o którym mowa w art. 158 ustawy;
- 12) statut funduszu - statut, o którym mowa w art. 13 ustawy;
- 13) rejestr członków funduszu - rejestr, o którym mowa w art. 89 ust. 1 ustawy;
- 14) Fundusz Gwarancyjny - Fundusz, o którym mowa w art. 184 ust. 1 ustawy;

- 15) kapitał funduszu - kapitał tworzony:
 - a) z wpłat składek członków funduszu, w tym również w formie papierów wartościowych,
 - b) ze środków członków funduszu otrzymanych z tytułu wpłaty transferowej z innego funduszu,
 - c) ze środków przypadających byłemu małżonkowi członka funduszu, zgodnie z art. 126 ustawy,
 - d) ze środków przypadających małżonkowi członka funduszu,
 - e) ze środków przypadających małżonkowi zmarłego członka funduszu, zgodnie z art. 131 ust. 1 ustawy, oraz osobom wskazanym przez zmarłego członka funduszu lub członkom jego najbliższej rodziny, zgodnie z art. 132 ust. 1 ustawy,
 - f) ze środków gromadzonych na rachunku części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego oraz z wpłat na rzecz otwartego funduszu ze środków części podstawowej Funduszu Gwarancyjnego z tytułu pokrycia niedoboru, o którym mowa w art. 187 ust. 1 ustawy,
 - g) z wpłat towarzystwa lub depozytariusza wniesionych z tytułu naprawienia szkód, o których mowa w art. 48 lub art. 160 ust. 2 ustawy, wyrządzonych członkom funduszu, z wyłączeniem wpłat z tytułu niedoboru;
- 16) kapitał rezerwowy - kapitał tworzony ze środków przekazywanych na rachunek rezerwowy otwartego funduszu, o którym mowa w art. 181 ustawy;
- 17) kapitał premiowy - kapitał tworzony ze środków przekazywanych na rachunek premiowy otwartego funduszu, o którym mowa w art. 182a ust. 2 ustawy;
- 18) rynek regulowany - rynek, o którym mowa w art. 14 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i Nr 157, poz. 1119);
- 19) jednostka rozrachunkowa - wartość, o której mowa w art. 99 ust. 1 i 3-5 ustawy;
- 20) aktywa - zasoby majątkowe, o których mowa w art. 6 ust. 1 ustawy;
- 21) wartość aktywów netto - wartość aktywów ustaloną w sposób, o którym mowa w art. 6 ust. 2 ustawy;
- 22) wartość jednostki rozrachunkowej - wartość aktywów netto podzieloną przez liczbę jednostek rozrachunkowych w dniu wyceny;
- 23) portfel inwestycyjny - aktywa finansowe, o których mowa w art. 141 ust. 1 i 3 oraz w art. 143 ust. 1 ustawy;
- 24) cena zbycia netto - cenę uzyskaną ze sprzedaży składnika portfela inwestycyjnego pomniejszoną o koszty związane z jego sprzedażą;
- 25) cena nabycia - cenę zakupu składnika aktywów wraz z prowizją maklerską i innymi opłatami, z wyłączeniem wynagrodzenia depozytariusza;
- 26) zrealizowany zysk (strata) z inwestycji - różnicę między ceną zbycia netto a ceną nabycia danego składnika portfela inwestycyjnego;
- 27) niezrealizowany zysk (strata) z wyceny inwestycji - różnicę między wartością danego składnika portfela inwestycyjnego w dniu wyceny, ustaloną na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 marca 2004 r. w sprawie szczegółowych zasad wyceny aktywów i zobowiązań funduszy emerytalnych (Dz. U. Nr 51, poz. 493 oraz z 2006 r. Nr 17, poz. 131), a ceną jego nabycia;
- 28) dzień wyceny - dzień ustalenia wartości aktywów netto, o którym mowa w art. 168 ustawy;
- 29) wpłata - zasilenie rachunku pieniężnego funduszu środkami przekazanymi w imieniu członków funduszu, z tytułu wpłaty składki, wpłaty transferowej lub otrzymanych obligacji, o których mowa w ustawie o przejęciu przez Skarb Państwa zobowiązań ZUS;

- 30) otrzymanie obligacji - zapisanie na rachunku papierów wartościowych funduszu obligacji w dniu, o którym mowa w art. 2 ust. 2 ustawy o przejęciu przez Skarb Państwa zobowiązań ZUS;
- 31) dzień przeliczenia - dzień, o którym mowa w art. 100 ust. 1, 1a i 2 ustawy;
- 32) rachunek przeliczeniowy - rachunki pieniężne, na których, do czasu ich przeliczenia na jednostki rozrachunkowe, przechowywane są w szczególności aktywa pieniężne, wpłaty na rachunek rezerwowy, rachunek premiowy i na rachunek części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego, aktywa pieniężne przeznaczone na wypłaty osobom upoważnionym, wpłaty transferowe oraz wypłaty na rzecz towarzystwa. Na rachunek przeliczeniowy składają się rachunki wpłat, wypłat oraz rachunek kwot do wyjaśnienia.

§ 3. Rachunkowość funduszu tworzą elementy, o których mowa w art. 4 ust. 3 ustawy o rachunkowości, oraz obliczanie wartości aktywów netto i aktywów netto na jednostkę rozrachunkową.

§ 4. Rokiem obrotowym funduszu jest rok kalendarzowy.

Rozdział 2

Prowadzenie ksiąg rachunkowych

§ 5. 1. Księgi rachunkowe funduszu prowadzi się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w języku polskim i w walucie polskiej.

2. W przypadku prowadzenia ksiąg rachunkowych poza siedzibą funduszu stosuje się odpowiednio przepisy art. 11 ust. 4 ustawy o rachunkowości.

§ 6. W przypadku gdy towarzystwo zarządza więcej niż jednym funduszem, księgi rachunkowe prowadzone są odrębnie dla każdego funduszu.

§ 7. Księgi rachunkowe funduszu obejmują elementy, o których mowa w art. 13 ust. 1 ustawy o rachunkowości, oraz:

- 1) rejestr członków funduszu;
- 2) zestawienia analityczne aktywów i zobowiązań;
- 3) zestawienia analityczne rozliczeń międzyokresowych.

§ 8. Podstawą ustalenia wartości aktywów netto funduszu na dzień wyceny oraz na dzień bilansowy są księgi rachunkowe funduszu.

§ 9. Towarzystwo prowadzi księgi rachunkowe funduszu w taki sposób, aby było możliwe ustalenie wartości aktywów netto na każdy dzień wyceny oraz na dzień bilansowy.

§ 10. 1. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się zastąpienie dowodu księgowego kopią lub odpisem dowodu księgowego sporządzonym na formularzu właściwym dla danego dowodu.

2. Kopia lub odpis powinny być opatrzone odpowiednio adnotacją „Kopia”, „Odpis” oraz uwierzytelnione przez zamieszczenie klauzuli „Za zgodność z oryginałem” i podpisu osoby stwierdzającej zgodność wraz z datą sporządzenia.

Rozdział 3

Ujmowanie w księgach rachunkowych operacji dotyczących funduszu

§ 11. 1. Wpłaty dokonane na rzecz członków funduszu, na rachunek rezerwowy oraz na rachunek premiowy lub na rachunek części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego są ujmowane na rachunku przeliczeniowym na dzień ich otrzymania, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Obligacje, o których mowa w art. 5 ust. 5 ustawy o przejęciu przez Skarb Państwa zobowiązań ZUS, są ujmowane w portfelu inwestycyjnym na dzień otrzymania obligacji.

3. Wpłaty, o których mowa w ust. 1, oraz obligacje, o których mowa w ust. 2, są przeliczane na jednostki rozrachunkowe w najbliższym dniu wyceny odpowiednio po otrzymaniu wpłaty na rachunek przeliczeniowy lub po dniu otrzymania obligacji i po otrzymaniu listy członków, na rzecz których wnoszona jest wpłata, według wartości jednostki rozrachunkowej na dzień, w którym po raz pierwszy możliwe jest przyporządkowanie otrzymanych składek poszczególnym członkom.

4. Wartość jednostki rozrachunkowej w dniu przeliczenia jest ustalana przez podzielenie wartości netto aktywów funduszu w dniu przeliczenia przez liczbę jednostek rozrachunkowych zapisanych w tym dniu na rachunkach prowadzonych przez fundusz.

5. Wpłaty i inne wpływy wynikające z akcji złożonych na rachunkach ilościowych, dokonywane na rzecz członków pracowniczego funduszu, są ujmowane na odrębnym rachunku pieniężnym, a w przypadku papierów wartościowych odpowiednio na odrębnym koncie w ramach portfela inwestycyjnego.

6. Pracowniczy fundusz dokonuje przeliczenia na podstawie listy członków, na rzecz których wnoszona jest wpłata lub inny wpływ, o którym mowa w ust. 5, według zasad określonych w ust. 3 i 4.

7. Liczba jednostek rozrachunkowych jest obliczana i podawana z dokładnością do czterech miejsc po przecinku, a ich wartość - z dokładnością do dwóch. Obydwie wielkości są zaokrąglane na zasadach ogólnych.

8. Do operacji na jednostkach rozrachunkowych należy stosować wielkości podane w sposób określony w ust. 7.

9. Środki wpłacone, których nie można przyporządkować konkretnym członkom funduszu, są ujmowane na rachunku przeliczeniowym jako środki do wyjaśnienia. Po wyjaśnieniu, którego członka funduszu dotyczą, środki te są przeliczane na jednostki rozrachunkowe według wartości jednostki rozrachunkowej ustalonej na dzień, w którym zostały przyporządkowane. Fundusz przyporządkowuje środki konkretnemu członkowi funduszu w terminie 4 dni roboczych od dnia wpłaty; w przypadku, w którym środki te nie mogą zostać przyporządkowane, są one traktowane jako środki wpłacone za osoby niebędące członkami funduszu. Środki wpłacone za osoby niebędące członkami funduszu są zwracane wpłacającemu w ciągu 5 dni roboczych od dnia wpłaty, z zastrzeżeniem ust. 10.

10. Odsetki należne z tytułu środków przechowywanych na rachunku przeliczeniowym stanowią przychód funduszu.

11. Obligacje, o których mowa w ust. 2, stanowią w całości aktywa funduszu, osiągnięte zaś przychody z tytułu ich posiadania stanowią przychód funduszu.

12. Z tytułu otrzymanych obligacji, o których mowa w ust. 2, fundusz rejestruje zobowiązanie wobec członków z tytułu składek nieprzeliczonych na jednostki rozrachunkowe w wysokości zgodnej z załączoną do nich listą członków funduszu.

13. W przypadku nieprzydzielonych konkretnym członkom funduszu obligacji otwarty fundusz wykazuje w księgach rachunkowych zobowiązanie wobec Skarbu Państwa z tytułu nieprzeliczonych papierów wartościowych.

14. Zwiększenie kapitału funduszu ujmuje się w księgach rachunkowych na dzień przeliczenia.

15. Zasadę, o której mowa w ust. 14, stosuje się odpowiednio do zwiększenia kapitału rezerwowego, kapitału premiowego oraz kapitału części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego.

§ 12. 1. Środki wpłacone do funduszu przez towarzystwo lub depozytariusza z tytułu powstania szkody, o której mowa w art. 48 lub art. 160 ust. 2 ustawy, są przeliczane na jednostki rozrachunkowe w najbliższym dniu wyceny następującym po dniu ich przekazania, według wartości jednostki rozrachunkowej z dnia wpłaty.

2. Jednostki rozrachunkowe są zapisywane na rachunkach tych członków funduszu, których dotyczy szkoda.

§ 13. 1. Zmniejszenie kapitału funduszu ujmuje się w księgach rachunkowych na dzień przeliczenia jednostek rozrachunkowych na środki pieniężne.

2. Przeliczenie, o którym mowa w ust. 1, jest wykonywane nie wcześniej niż na 3 dni robocze przed wypłatą środków albo na 5 dni roboczych przed terminem dokonania wypłaty transferowej.

3. Wypłaty transferowe w ramach tego samego funduszu są dokonywane poprzez odpowiednie przeniesienie jednostek rozrachunkowych.

4. Środki pieniężne pochodzące z umorzenia jednostek rozrachunkowych ujmowane są na rachunku przeliczeniowym.

§ 14. 1. Nabycie lub zbycie składników portfela inwestycyjnego przez fundusz ujmuje się w księgach rachunkowych w dacie zawarcia umowy.

2. W przypadku umowy mającej za przedmiot nabycie lub zbycie praw majątkowych innych niż te, o których mowa w ust. 1, prawa te ujmuje się w księgach rachunkowych jako nabyte lub zbyte w dacie rozliczenia umowy.

3. W przypadku umowy mającej za przedmiot zbycie składników portfela inwestycyjnego, o których mowa w ust. 1, z należnymi odsetkami, odsetki od sprzedanych składników portfela inwestycyjnego ujmuje się w księgach rachunkowych funduszu w dniu zawarcia umowy, według wartości na dzień rozliczenia umowy, uznając przychód z tytułu odsetek w wysokości zgodnej z zawartą umową.

§ 15. 1. Do dnia otrzymania wpłaty na rachunek premiowy oraz na rachunek części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego środki należne od powszechnego towarzystwa ujmuje się jako należności od powszechnego towarzystwa oraz wykazuje jako zobowiązanie z tytułu nieprzeliczonych jednostek rozrachunkowych.

2. Do dnia przekazania powszechnemu towarzystwu środków z tytułu wypłaty, o której mowa w art. 182a ust. 1 ustawy, wartość zobowiązania wykazuje się jako zobowiązanie wobec powszechnego towarzystwa oraz jako należność z tytułu jednostek rozrachunkowych nieprzeliczonych na środki pieniężne.

3. Przeniesienie środków, o których mowa w art. 182a ust. 5 ustawy, następuje poprzez odpowiednie przeniesienie jednostek rozrachunkowych.

4. Do wyliczenia przez powszechne товариство wielkości środków, które powinny być przekazywane na rachunek części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego, stosuje się zasady, o których mowa w § 11 ust. 7.

§ 16. 1. Nabyte składniki portfela inwestycyjnego ujmuje się w księgach rachunkowych według ceny nabycia.

2. Wartość nabycia obligacji, o których mowa w § 11 ust. 2, stanowi iloczyn liczby obligacji oraz ceny zamiany obligacji z uwzględnieniem odsetek naliczonych do dnia zamiany, z zastrzeżeniem ust. 5.

3. Odpowiednio dodatnie lub ujemne różnice pomiędzy wartością zamiany a wartością zobowiązania wobec członków funduszu z tytułu składek, wynikające z zaokrąglenia, o którym mowa w art. 2 ust. 4 ustawy o przejęciu przez Skarb Państwa zobowiązań ZUS, ujmowane są w przychodach operacyjnych lub kosztach operacyjnych otwartego funduszu.

4. Składniki portfela inwestycyjnego nabyte nieodpłatnie posiadają cenę nabycia równą zero.

5. W przypadku dłużnych papierów wartościowych z naliczonymi odsetkami wartość ustaloną w stosunku do ich wartości nominalnej i wartość naliczonych odsetek ujmuje się w księgach rachunkowych łącznie.

§ 17. 1. Papiery wartościowe będące przedmiotem umowy pożyczki w rozumieniu rozporządzenia o pożyczkach papierów wartościowych stanowią składnik portfela inwestycyjnego funduszu przez okres objęty umową i są wyceniane zgodnie z zasadami przyjętymi dla tych papierów.

2. Zobowiązania funduszu wynikające z umowy pożyczki papierów wartościowych w rozumieniu rozporządzenia o pożyczkach papierów wartościowych ujmuje się w księgach rachunkowych jako pożyczki.

3. Różnicę pomiędzy ustaloną ceną odkupu papierów wartościowych, o których mowa w ust. 1, a wartością pożyczki amortyzuje się metodą liniową do dnia zwrotu pożyczonych papierów wartościowych.

§ 18. Zmianę wartości nominalnej nabytych akcji, niepowodującą zmiany wysokości kapitału zakładowego, ujmuje się w zestawieniach analitycznych, w których są dokonywane zmiany dotyczące liczby posiadanych akcji oraz jednostkowej ceny nabycia.

§ 19. 1. Zysk lub stratę ze zbycia składników portfela inwestycyjnego ustala się, przypisując składnikom najwyższą wartość w cenie nabycia lub najwyższą wartość w cenie nabycia powiększoną o amortyzację w przypadku instrumentów wycenianych metodą amortyzacji liniowej, z zastrzeżeniem ust. 3.

2. Zysk lub stratę ze zbycia walut obcych wylicza się zgodnie z metodą określoną w ust. 1.

3. Metody, o której mowa w ust. 1, nie stosuje się do papierów wartościowych nabytych z udzielonym przez drugą stronę zobowiązaniem się odkupu, w transakcji mającej na celu zabezpieczenie udzielonego depozytu lub pożyczki.

4. Zrealizowane różnice kursowe przy sprzedaży składników portfela inwestycyjnego ujmuje się odpowiednio w zrealizowanym zysku (stracie) z inwestycji.

5. Niezrealizowane różnice kursowe powstałe w wyniku aktualizacji wyceny składników portfela inwestycyjnego ujmuje się w niezrealizowanym zysku (stracie) z inwestycji.

§ 20. 1. Przysługujące akcjonariuszom, zgodnie z uchwałą walnego zgromadzenia spółki będącej emitentem akcji, prawo poboru akcji notowanych na rynku regulowanym ujmuje się w księgach rachunkowych na dzień, w którym akcje te po raz pierwszy były notowane bez prawa poboru.

2. Niewykonane prawo poboru akcji umarza się według ceny równej zero na dzień wyceny następujący po dniu, w którym upływa termin realizacji zapisów na akcje.

3. Wykonane prawo poboru wykazuje się w księgach rachunkowych do czasu jego zamiany na akcje.

4. W cenie nabycia akcji nowej emisji nie uwzględnia się wartości praw poboru otrzymanych z tytułu posiadania akcji wcześniejszych emisji.

5. Należną dywidendę z akcji notowanych na rynku regulowanym ujmuje się w księgach rachunkowych na dzień, w którym akcje te po raz pierwszy były notowane bez dywidendy.

6. W przypadku gdy na rynkach zagranicznych przyjęte są odmienne metody, niż określone w ust. 1-5, nabyte prawa ujmuje się zgodnie z metodami określonymi na tych rynkach, w dniu uzyskania dokumentu potwierdzającego istnienie oraz wartość tych praw.

§ 21. 1. Przysługujące akcjonariuszom, zgodnie z uchwałą walnego zgromadzenia spółki będącej emitentem akcji, prawo poboru akcji nienotowanych na rynku regulowanym oraz prawo do otrzymania dywidendy od akcji nienotowanych na rynku regulowanym ujmuje się w księgach rachunkowych na dzień następujący po dniu ustalenia tych praw.

2. Nabyte przez otwarty fundusz prawa pochodne ujmuje się w księgach rachunkowych funduszu na dzień nabycia jako składnik portfela inwestycyjnego w cenie nabycia.

3. Zrealizowane, w tym wykupione lub wygasłe, opcje lub warranty umarza się w wartości równej zero.

§ 22. 1. Świadczenia dodatkowe związane z emisją papierów wartościowych ujmuje się w księgach rachunkowych w dniu uznania świadczenia za należne.

2. Świadczenie uznaje się za należne w chwili określonej w prospekcie emisyjnym i po spełnieniu warunków w nim określonych.

3. Świadczenia sporne uznaje się za należne w chwili uprawomocnienia się wyroku sądu.

§ 23. 1. Aktywa i zobowiązania funduszu wycenia się, a wartość aktywów netto wylicza się na każdy dzień wyceny według stanów i wartości aktywów oraz zobowiązań na koniec tego dnia.

2. Wartość jednostki rozrachunkowej oblicza się na każdy dzień wyceny na podstawie wartości aktywów netto na ten dzień.

3. Dla celów sprawozdawczych, na dzień bilansowy przeprowadza się wycenę i oblicza wartość jednostki rozrachunkowej.

§ 24. 1. Należne odsetki od lokat i rachunków nalicza się odpowiednio na każdy dzień kalendarzowy, począwszy od dnia następującego po dniu ujęcia lokaty lub salda w księgach rachunkowych.

2. Przychody i koszty za dni niebędące dniami wyceny ujmuje się na dzień następujący po dniach niebędących dniami wyceny.

3. Przychody z praw należnych funduszowi ujmuje się odpowiednio za każdy dzień kalendarzowy do czasu ich wygaśnięcia.

§ 25. 1. Na dzień wyceny, aktywa wyrażone w walutach obcych ujmują się w księgach rachunkowych po przeliczeniu na walutę polską według średniego kursu wyliczanego i ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski na dzień wyceny.

2. Wartość aktywów funduszu wyrażoną w walutach, dla których Narodowy Bank Polski nie ustala średniego kursu, określa się w relacji do wskazanej przez fundusz waluty odniesienia, dla której średni kurs jest wyliczany i ogłaszany przez Narodowy Bank Polski na dzień wyceny.

§ 26. 1. Amortyzację premii od dłużnych papierów wartościowych ujmują się w portfelu inwestycyjnym poprzez zmniejszenie ceny nabycia oraz zwiększenie kosztów amortyzacji premii.

2. Odpis dyskonta od dłużnych papierów wartościowych ujmują się w portfelu inwestycyjnym poprzez zwiększenie wartości nabycia oraz przychodów z odpisu dyskonta.

§ 27. Przychody operacyjne funduszu obejmują w szczególności:

- 1) dywidendy;
- 2) odpis dyskonta od dłużnych papierów wartościowych nienotowanych na rynku regulowanym, nabytych poniżej wartości nominalnej;
- 3) dodatnie różnice pomiędzy ceną zamiany obligacji a wartością przejętych od Skarbu Państwa zobowiązań Zakładu Ubezpieczeń Społecznych;
- 4) odsetki;
- 5) przychody z tytułu udzielonych pożyczek i kredytów, a także związane z nimi opłaty i prowizje;
- 6) przychody z tytułu udzielonych pożyczek w papierach wartościowych, a także związane z nimi opłaty i prowizje;
- 7) różnice kursowe dodatnie.

§ 28. Koszty operacyjne funduszu obejmują w szczególności:

- 1) ustalone w statucie funduszu koszty zarządzania funduszem przez towarzystwo;
- 2) koszty związane z przechowywaniem aktywów funduszu, stanowiące równowartość wynagrodzenia depozytariusza;
- 3) amortyzację premii od dłużnych papierów wartościowych nienotowanych na rynku regulowanym, nabytych powyżej wartości nominalnej;
- 4) ujemne różnice pomiędzy ceną zamiany obligacji a wartością przejętych od Skarbu Państwa zobowiązań Zakładu Ubezpieczeń Społecznych;
- 5) koszty z tytułu zaciągniętych pożyczek i kredytów;
- 6) różnice kursowe ujemne.

§ 29. Różnice kursowe z wyceny aktywów i zobowiązań funduszu wpływają na przychody operacyjne lub koszty operacyjne, z zastrzeżeniem § 19 ust. 4 i 5.

§ 30. 1. Środki potrącone z rachunku funduszu, niestanowiące kosztów funduszu, o których mowa w art. 136 ust. 1, 2, 2a i 2b oraz art. 136a ust. 2 ustawy, podlegają refinansowaniu przez towarzystwo.

2. Fundusz ujmuje należność od towarzystwa z tytułu refinansowania potrąceń, o których mowa w ust. 1, na dzień, w którym zostały poniesione.

3. Otwarty fundusz prowadzi pozabilansową ewidencję kosztów otwartego funduszu pokrywanych ze środków powszechnego towarzystwa.

§ 31. Koszty z tytułu wynagrodzenia towarzystwa i wynagrodzenia depozytariusza są ujmowane jako bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów i naliczane za każdy dzień kalendarzowy.

§ 32. 1. Zestawienie przewidywanych kosztów powinno zawierać pozycje w wysokości wynikającej ze statutu funduszu, ustalone na podstawie stawek okresowych, proporcjonalnie do częstotliwości ustalania wartości aktywów netto w dniach wyceny.

2. Do obliczenia kosztów zależnych od stanu aktywów za dzień wyceny następujący po dniu bilansowym koszt należy naliczać od stanu aktywów w ostatnim dniu wyceny.

Rozdział 4

Sprawozdanie finansowe

§ 33. Sprawozdanie finansowe sporządza się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w języku polskim i w walucie polskiej.

§ 34. Sprawozdanie finansowe funduszu sporządza się dwa razy w roku, jako:

- 1) półroczne sprawozdanie finansowe - obejmujące dane za półrocze bieżącego roku obrotowego oraz dane porównywalne;
- 2) roczne sprawozdanie finansowe - obejmujące dane za bieżący rok obrotowy oraz dane porównywalne za poprzedni rok obrotowy.

§ 35. Na dzień bilansowy ustala się wynik finansowy funduszu, obejmujący:

- 1) wynik z inwestycji - stanowiący różnicę pomiędzy przychodami a kosztami operacyjnymi funduszu;
- 2) zrealizowany zysk (stratę) z inwestycji;
- 3) niezrealizowany zysk (stratę) z wyceny inwestycji;
- 4) przychody z tytułu pokrycia niedoboru;
- 5) przychody z tytułu uzupełnienia aktywów funduszu środkami zgromadzonymi na rachunku premiovym.

§ 36. 1. Sprawozdanie finansowe funduszu sporządza się odrębnie od sprawozdania finansowego towarzystwa.

2. W przypadku gdy towarzystwo zarządza więcej niż jednym funduszem, sprawozdanie finansowe sporządza się odrębnie dla każdego funduszu.

§ 37. 1. Roczne sprawozdanie finansowe funduszu składa się z:

- 1) bilansu;
- 2) rachunku zysków i strat;
- 3) zestawienia zmian w aktywach netto;
- 4) zestawienia zmian w kapitale własnym;
- 5) zestawienia portfela inwestycyjnego;
- 6) informacji dodatkowej obejmującej wprowadzenie do sprawozdania finansowego oraz dodatkowe informacje i objaśnienia.

2. Półroczne sprawozdanie finansowe składa się z:

- 1) bilansu;
- 2) rachunku zysków i strat;

- 3) zestawienia zmian w kapitale własnym;
- 4) zestawienia portfela inwestycyjnego w zakresie określonym w art. 193 ust. 3 ustawy.

3. Zakres informacji wykazywanych w sprawozdaniu finansowym funduszu określa załącznik do rozporządzenia.

§ 38. Do rocznego sprawozdania finansowego funduszu dołącza się:

- 1) pisemną informację zarządu towarzystwa, skierowaną do członków funduszu, omawiającą w sposób zwięzły wyniki działania funduszu w okresie sprawozdawczym;
- 2) oświadczenie depozytariusza o zgodności danych przedstawionych w sprawozdaniu finansowym funduszu ze stanem faktycznym.

§ 39. 1. Roczne sprawozdanie finansowe funduszu sporządza się nie później niż w ciągu 3 miesięcy od dnia bilansowego.

2. Roczne sprawozdanie finansowe funduszu podlega badaniu przez biegłego rewidenta.

3. Do rocznego sprawozdania finansowego funduszu dołącza się opinię oraz raport z badania sporządzone przez biegłego rewidenta.

4. Walne zgromadzenie akcjonariuszy towarzystwa podejmuje uchwałę w sprawie zatwierdzenia zbadanego rocznego sprawozdania finansowego funduszu nie później niż w ciągu 4 miesięcy od dnia bilansowego.

§ 40. 1. Roczne sprawozdanie finansowe funduszu wraz z opinią biegłego rewidenta oraz odpisem uchwały walnego zgromadzenia akcjonariuszy towarzystwa o zatwierdzeniu sprawozdania finansowego podlega ogłoszeniu, o którym mowa w art. 70 ustawy o rachunkowości.

2. Złożenie do ogłoszenia rocznego sprawozdania finansowego funduszu następuje w ciągu 7 dni od dnia jego zatwierdzenia przez walne zgromadzenie akcjonariuszy towarzystwa.

Rozdział 5

Likwidacja otwartego funduszu

§ 41. Zakończenie likwidacji otwartego funduszu w związku z połączeniem towarzystw lub przejęciem zarządzania funduszem ujmuje się w księgach rachunkowych na dzień wyceny.

§ 42. 1. Do dnia zakończenia likwidacji funduszu księgi rachunkowe likwidowanego funduszu prowadzi towarzystwo zarządzające tym funduszem.

2. Na dzień zakończenia likwidacji funduszu towarzystwo zarządzające funduszem obowiązane jest zamknąć księgi rachunkowe zlikwidowanego funduszu.

§ 43. Likwidator sporządza sprawozdanie finansowe na dzień rozpoczęcia likwidacji funduszu, zawierające co najmniej:

- 1) bilans;
- 2) rachunek zysków i strat;
- 3) zestawienie portfela inwestycyjnego;
- 4) informację dodatkową obejmującą wprowadzenie do sprawozdania finansowego oraz dodatkowe informacje i objaśnienia.

§ 44. Kapitały funduszu, do którego przeniesiono aktywa funduszu zlikwidowanego, powinny być równe sumie dotychczasowych kapitałów tego funduszu i funduszu zlikwidowanego.

§ 45. 1. Przeliczenie jednostek likwidowanego funduszu na jednostki funduszu przejmującego odbywa się poprzez wyznaczenie współczynnika.

2. Współczynnik należy wyznaczać jako stosunek wartości jednostki rozrachunkowej funduszu zlikwidowanego do wartości jednostki rozrachunkowej funduszu przejmującego.

§ 46. Koszty pokrywane z aktywów funduszu naliczane są do dnia zakończenia likwidacji włącznie.

Rozdział 6

Przepisy przejściowe i końcowe

§ 47. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia⁵⁾.

Minister Finansów

¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej - finanse publiczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. Nr 131, poz. 908 i Nr 169, poz. 1204).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie dokonuje transpozycji dyrektywy 2003/41/WE z dnia 3 czerwca 2003 r. w sprawie działalności instytucji pracowniczych programów emerytalnych oraz nadzoru nad takimi instytucjami (Dz. Urz. WE L 235 z 23.09.2003, str. 10 i n.).

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 60, poz. 535, Nr 124, poz. 1152, Nr 139, poz. 1324 i Nr 229, poz. 2276, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 145, poz. 1535, Nr 146, poz. 1546 i Nr 213, poz. 2155, z 2005 r. Nr 10, poz. 66, Nr 184, poz. 1539 i Nr 267, poz. 2252 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119 i Nr 208, poz. 1540.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 143, poz. 1202 i Nr 183, poz. 1538 z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 157, poz. 1119 oraz z 2007 r. Nr 17, poz. 95.

⁵⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 19 marca 2004 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy emerytalnych (Dz. U. Nr 50, poz. 481, z późn. zm.).

ZAKRES INFORMACJI WYKAZYWANYCH W SPRAWOZDANIU FINANSOWYM FUNDUSZU

Wprowadzenie do sprawozdania finansowego funduszu obejmuje w szczególności:

- 1) firmę, siedzibę i adres towarzystwa będącego organem funduszu ze wskazaniem numeru we właściwym rejestrze;
- 2) nazwę funduszu, cel inwestycyjny oraz stosowane ograniczenia inwestycyjne;
- 3) wskazanie okresu objętego sprawozdaniem finansowym;
- 4) wskazanie, czy sprawozdanie finansowe funduszu zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności przez fundusz w dającej się przewidzieć przyszłości oraz czy nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności funduszu;
- 5) w przypadku sprawozdania finansowego sporządzonego za okres, w ciągu którego nastąpiło przejście aktywów zlikwidowanego funduszu - wskazanie, że jest to sprawozdanie finansowe sporządzone po przejściu aktywów zlikwidowanego funduszu;
- 6) omówienie:
 - a) przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, dotyczących w szczególności ujmowania w księgach rachunkowych operacji dotyczących funduszu,
 - b) przyjętej metodologii wyceny,
 - c) wprowadzonych zmian stosowanych zasad (polityki) rachunkowości, w tym metod ujmowania operacji w księgach rachunkowych, metod wyceny, przy czym zmiany te powinny być opisane w dwóch kolejnych sprawozdaniach finansowych po ich wprowadzeniu, z wyjaśnieniem przyczyn ich wprowadzenia oraz określeniem ich wpływu na sytuację majątkową, finansową oraz wynik finansowy funduszu.

Bilans

- I. Aktywa
 1. Portfel inwestycyjny
 2. Środki pieniężne
 - a) na rachunkach bieżących
 - b) na rachunku przeliczeniowym
 - na rachunku wpłat
 - na rachunku wypłat
 - do wyjaśnienia
 - c) na pozostałych rachunkach
 3. Należności
 - a) z tytułu zbytych składników portfela inwestycyjnego
 - b) z tytułu dywidend
 - c) z tytułu pożyczek
 - d) z tytułu odsetek

- e) od towarzystwa
- f) z tytułu wpłat na rachunek premiowy
- g) pozostałe należności
- 4. Rozliczenia międzyokresowe
- II. Zobowiązania
 - 1. Z tytułu nabytych składników portfela inwestycyjnego
 - 2. Z tytułu pożyczek i kredytów
 - 3. Wobec członków
 - 4. Wobec towarzystwa
 - 5. Wobec depozytariusza
 - 6. Z tytułu nieprzeliczonych jednostek na rachunku rezerwowym
 - 7. Z tytułu nieprzeliczonych jednostek na rachunku premiowym
 - 8. Z tytułu nieprzeliczonych jednostek na rachunku części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego
 - 9. Pozostałe zobowiązania
 - 10. Rozliczenia międzyokresowe
- III. Aktywa netto (I-II)
- IV. Kapitał funduszu
- V. Kapitał rezerwowy
- VI. Kapitał premiowy
- VII. Kapitał części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego
- VIII. Zakumulowany nierozdysponowany wynik finansowy
 - 1. Zakumulowany nierozdysponowany wynik z inwestycji
 - 2. Zakumulowany nierozdysponowany zrealizowany zysk (strata) z inwestycji
 - 3. Niezrealizowany zysk (strata) z wyceny inwestycji
 - 4. Zakumulowane przychody z tytułu pokrycia niedoboru
- IX. Kapitał i zakumulowany nierozdysponowany wynik finansowy, razem (IV+V+VI+VII+VIII)

Rachunek zysków i strat

- I. Przychody operacyjne
 - 1. Przychody portfela inwestycyjnego
 - a) dywidendy i udziały w zyskach
 - b) odsetki, w tym
 - odsetki od dłużnych papierów wartościowych
 - odsetki od depozytów bankowych i bankowych papierów wartościowych
 - pozostałe
 - c) odpis dyskonta od dłużnych papierów wartościowych nabytych poniżej wartości nominalnej
 - d) przychody z tytułu udzielonych pożyczek i kredytów
 - e) przychody z tytułu udzielonych pożyczek w papierach wartościowych
 - f) pozostałe przychody portfela inwestycyjnego
 - 2. Przychody ze środków pieniężnych na rachunkach bankowych
 - 3. Różnice kursowe dodatnie
 - 4. Pozostałe przychody

- II. Koszty operacyjne
 - 1. Koszty zarządzania funduszem
 - 2. Koszty zasilenia rachunku premiowego
 - 3. Koszty wynagrodzenia depozytariusza
 - 4. Koszty portfela inwestycyjnego, w tym
 - a) amortyzacja premii od dłużnych papierów wartościowych nabytych powyżej wartości nominalnej
 - b) pozostałe koszty inwestycyjne
 - 5. Koszty zaciągniętych pożyczek i kredytów
 - 6. Przychody z tytułu uzupełnienia aktywów funduszu środkami zgromadzonymi na rachunku premiowym
 - 7. Różnice kursowe ujemne
 - 8. Pozostałe koszty
- III. Wynik z inwestycji (I - II)
- IV. Zrealizowany i niezrealizowany zysk (strata)
 - 1. Zrealizowany zysk (strata) z inwestycji
 - 2. Niezrealizowany zysk (strata) z wyceny inwestycji
- V. Wynik z operacji (III + IV)
- VI. Przychody z tytułu pokrycia niedoboru
- VII. Wynik finansowy (V + VI)

Zestawienie zmian w aktywach netto funduszu

- A. Zmiana wartości aktywów netto
 - I. Wartość aktywów netto na koniec poprzedniego okresu sprawozdawczego
 - II. Wynik finansowy w okresie sprawozdawczym (razem), w tym
 - 1. Wynik z inwestycji
 - 2. Zrealizowany zysk (strata) z inwestycji
 - 3. Niezrealizowany zysk (strata) z wyceny inwestycji
 - 4. Przychody z tytułu pokrycia niedoboru
 - III. Zmiany w kapitale w okresie sprawozdawczym, w tym
 - 1. Zwiększenia kapitału z tytułu wpłat przeliczonych na jednostki rozrachunkowe
 - 2. Zmniejszenia kapitału z tytułu umorzenia jednostek rozrachunkowych
 - IV. Łączna zmiana wartości aktywów netto w okresie sprawozdawczym (II + III)
 - V. Wartość aktywów netto na koniec okresu sprawozdawczego (I+IV)
- B. Zmiana liczby jednostek rozrachunkowych
 - I. Zmiana liczby jednostek rozrachunkowych w okresie sprawozdawczym, w tym
 - 1. Liczba wszystkich jednostek rozrachunkowych na początek okresu sprawozdawczego
 - 2. Liczba wszystkich jednostek rozrachunkowych na koniec okresu sprawozdawczego
 - 3. Liczba jednostek rozrachunkowych na rachunku rezerwowym na początek okresu sprawozdawczego
 - 4. Liczba jednostek rozrachunkowych na rachunku rezerwowym na koniec okresu sprawozdawczego

5. Liczba jednostek rozrachunkowych na rachunku premiowym na początek okresu sprawozdawczego
 6. Liczba jednostek rozrachunkowych na rachunku premiowym na koniec okresu sprawozdawczego
 7. Liczba jednostek rozrachunkowych na rachunku części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego na początek okresu sprawozdawczego
 8. Liczba jednostek rozrachunkowych na rachunku części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego na koniec okresu sprawozdawczego
- II. Zmiana wartości aktywów netto na jednostkę rozrachunkową
1. Wartość aktywów netto na jednostkę rozrachunkową na koniec poprzedniego okresu sprawozdawczego
 2. Wartość aktywów netto na jednostkę rozrachunkową na początek okresu sprawozdawczego
 3. Wartość aktywów netto na jednostkę rozrachunkową na koniec okresu sprawozdawczego
 4. Procentowa zmiana wartości aktywów netto na jednostkę rozrachunkową w okresie sprawozdawczym
 5. Minimalna i maksymalna wartość aktywów netto na jednostkę rozrachunkową w okresie sprawozdawczym
 6. Wartość aktywów netto na jednostkę rozrachunkową według ostatniej wyceny w okresie sprawozdawczym

Zestawienie zmian w kapitale własnym

- I. Kapitały razem funduszu na początek okresu sprawozdawczego
1. Kapitał funduszu na początek okresu sprawozdawczego
 - 1.1. Zmiany w kapitale funduszu
 - a) zwiększenia z tytułu
 - wpłat członków
 - otrzymanych wpłat transferowych
 - pokrycia szkody
 - pozostałe
 - b) zmniejszenia z tytułu
 - wypłat do towarzystwa
 - wypłat transferowych
 - wypłat osobom uprawnionym
 - zwrotu błędnie wpłaconych składek
 - pozostałe
 - 1.2. Kapitał funduszu na koniec okresu sprawozdawczego
 2. Kapitał rezerwowy funduszu na początek okresu sprawozdawczego
 - 2.1. Zmiany w kapitale rezerwowym
 - a) zwiększenia z tytułu
 - wpłat towarzystwa
 - przeniesienia środków z rachunku premiowego
 - b) zmniejszenia z tytułu
 - wypłat na rzecz towarzystwa

- pozostałe
- 2.2. Kapitał rezerwowy funduszu na koniec okresu sprawozdawczego
- 3. Kapitał premii funduszu na początek okresu sprawozdawczego
- 3.1. Zmiany w kapitale premiovym
 - a) zwiększenia z tytułu
 - wpłat towarzystwa
 - b) zmniejszenia z tytułu
 - zasilenia rachunku rezerwowego
 - zasilenia funduszu
 - pozostałe
- 3.2. Kapitał premii funduszu na koniec okresu sprawozdawczego
- 4. Kapitał części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego na początek okresu sprawozdawczego
- 4.1. Zmiany w kapitale części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego
 - a) zwiększenia z tytułu
 - wpłat towarzystwa
 - b) zmniejszenia z tytułu
 - zasilenia funduszu
 - wypłat na rzecz towarzystwa
- 4.2. Kapitał części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego na koniec okresu sprawozdawczego
- 5. Wynik finansowy
- II. Kapitały razem w dyspozycji funduszu na koniec okresu sprawozdawczego

Zestawienie portfela inwestycyjnego

	Instrument finansowy	Ilość (w szt.)	Wartość nabycia (w tys. zł)	Wartość bieżąca (w tys. zł)	Udział w aktywach (w %)
1	2	3	4	5	6
1	Bony skarbowe				
2	Obligacje skarbowe				
3	Pożyczka lub kredyt dla Skarbu Państwa (SP)				
4	Bony pieniężne Narodowego Banku Polskiego (NBP)				
5	Obligacje NBP				
6	Pożyczka lub kredyt dla NBP				
7	Papiery wartościowe gwarantowane lub poręczane przez SP				
8	Depozyty, pożyczki lub kredyty gwarantowane lub poręczane przez SP				
9	Papiery wartościowe gwarantowane lub poręczane przez NBP				
10	Depozyty, pożyczki lub kredyty gwarantowane lub poręczane przez NBP				
11	Depozyty w bankach krajowych				
12	Papiery wartościowe emitowane przez banki krajowe				
13	Listy zastawne				
14	Papiery wartościowe emitowane przez jednostki samorządu terytorialnego				
15	Zabezpieczone całkowicie zdematerializowane papiery wartościowe				
16	Zabezpieczone całkowicie inne niż zdematerializowane				

	papiery wartościowe				
17	Niezabezpieczone całkowicie dłużne papiery wartościowe inne niż zdematerializowane, a emitowane przez spółki publiczne				
18	Pożyczki dla spółek publicznych				
19	Akcje spółek notowanych na rynku oficjalnych notowań Giełdy Papierów Wartościowych (GPW)				
20	Akcje spółek notowanych na pozostałych rynkach giełdowych GPW				
21	Prawa do akcji notowane na GPW				
22	Prawa poboru notowane na GPW				
23	Akcje spółek notowanych na Centralnej Tabeli Ofert (CeTO)				
24	Prawa do akcji notowane na CeTO				
25	Prawa poboru notowane na CeTO				
26	Zdematerializowane akcje spółek notowanych na alternatywnych systemach obrotu				
27	Zdematerializowane prawa do akcji notowane na alternatywnych systemach obrotu				
28	Zdematerializowane prawa poboru notowane na alternatywnych systemach obrotu				
29	Zdematerializowane akcje nienotowane na żadnym z rynków				
30	Zdematerializowane prawa do akcji nienotowane na żadnym z rynków				
31	Zdematerializowane prawa poboru nienotowane na żadnym z rynków				
32	Akcje narodowych funduszy inwestycyjnych				
33	Certyfikaty inwestycyjne emitowane przez fundusze inwestycyjne zamknięte				
34	Jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych otwartych				
35	Jednostki uczestnictwa specjalistycznych funduszy inwestycyjnych otwartych				
36	Inne krajowe instrumenty finansowe				
37	Razem lokaty krajowe				
38	Papiery wartościowe emitowane przez rządy innych krajów				
39	Papiery wartościowe emitowane przez banki centralne innych krajów				
40	Papiery wartościowe emitowane przez Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju, Europejski Bank Inwestycyjny, Międzynarodowy Bank Odbudowy i Rozwoju				
41	Depozyty w bankach zagranicznych				
42	Papiery wartościowe emitowane przez banki zagraniczne				
43	Dłużne papiery wartościowe emitowane przez zagraniczne jednostki samorządowe				
44	Dłużne papiery wartościowe emitowane przez spółki notowane na rynkach regulowanych innych krajów				
45	Akcje spółek notowanych na giełdach państw obcych				
46	Akcje spółek notowanych w elektronicznych systemach kwotowań poza granicami kraju				
47	Tytuły uczestnictwa emitowane przez zagraniczne instytucje wspólnego inwestowania				
48	Inne zagraniczne instrumenty finansowe				
49	Razem lokaty zagraniczne				
50	Razem lokaty				

Dodatkowe informacje i objaśnienia

obejmują w szczególności:

- I. Dane uzupełniające o pozycjach bilansu za poprzedni i bieżący okres sprawozdawczy w odniesieniu do pozycji:
 - 1) „Środki pieniężne na rachunkach bieżących”; informacje o wielkości:
 - a) środków na rachunkach bieżących w banku depozytariuszu
 - b) środków na rachunkach bieżących w innych bankach
 - c) środków na rachunkach pomocniczych w banku depozytariuszu
 - d) środków na rachunkach pomocniczych w innych bankach
 - e) waluty EUR
 - f) waluty USD
 - g) innych walut
 - h) środków w drodze
 - i) innych środków
 - 2) „Środki pieniężne na rachunku przeliczeniowym wpłat”; informacje o wielkości:
 - a) środków wpłaconych za członków
 - b) środków wpłaconych na rachunek rezerwowy
 - c) środków wpłaconych na rachunek premiiowy
 - d) środków wpłaconych na rachunek części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego
 - e) środków z tytułu otrzymanych wypłat transferowych
 - f) innych środków
 - 3) „Środki pieniężne na rachunku przeliczeniowym wypłat”; informacje o wielkości środków:
 - a) przeznaczonych na wypłaty transferowe
 - b) przeznaczonych na wypłaty osobom upoważnionym
 - c) na rzecz towarzystwa z tytułu naliczonego rachunku premiiowego
 - d) na rzecz towarzystwa z tytułu rachunku rezerwowego
 - e) nienależnych
 - f) wycofanych z rachunku rezerwowego
 - g) wycofanych z rachunku części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego
 - h) innych
 - 4) „Należności z tytułu zbytych składników portfela inwestycyjnego”; informacje o wielkości należności z tytułu sprzedaży:
 - a) akcji i praw z nimi związanych
 - b) obligacji skarbowych
 - c) bonów
 - d) pozostałych obligacji
 - e) certyfikatów
 - f) bankowych papierów wartościowych
 - g) jednostek uczestnictwa
 - h) listów zastawnych
 - i) praw pochodnych
 - j) innych
 - 5) „Należności z tytułu odsetek”; informacje o wielkości odsetek od:
 - a) rachunków bankowych
 - b) składników portfela inwestycyjnego, w tym
 - obligacji
 - depozytów bankowych

- bankowych papierów wartościowych
 - listów zastawnych
 - pozostałych
- c) kredytów
 - d) pożyczek
 - e) innych
- 6) „Należności od towarzystwa”; informacje o wielkości należności z tytułu:
 - a) rachunku rezerwowego
 - b) rachunku premiowego
 - c) rachunku części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego
 - d) pokrycia niedoboru
 - e) innych
 - 7) „Zobowiązania z tytułu nabytych składników portfela inwestycyjnego”; informacje o wielkości zobowiązań z tytułu nabycia:
 - a) akcji i praw z nimi związanych
 - b) obligacji skarbowych
 - c) bonów
 - d) pozostałych obligacji
 - e) certyfikatów
 - f) bankowych papierów wartościowych
 - g) jednostek uczestnictwa
 - h) listów zastawnych
 - i) praw pochodnych
 - j) innych
 - 8) „Zobowiązania z tytułu pożyczek i kredytów”; informacje o wielkości zobowiązań z tytułu zaciągniętych:
 - a) pożyczek krótkoterminowych
 - b) kredytów długoterminowych
 - c) kredytów krótkoterminowych
 - d) innych
 - 9) „Zobowiązania wobec członków”; informacje o wielkości zobowiązań z tytułu:
 - a) wpłat
 - b) wypłat do zakładów emerytalnych
 - c) wypłat transferowych
 - d) pokrycia szkody
 - e) innych
 - 10) „Zobowiązania wobec towarzystwa”; informacje o wielkości zobowiązań z tytułu:
 - a) wycofania nadpłaty
 - b) opłaty od składki
 - c) opłat transferowych
 - d) opłat za zarządzanie
 - e) opłat z rachunku rezerwowego
 - f) innych
 - 11) „Zobowiązania pozostałe”; informacje o wielkości zobowiązań z tytułu:
 - a) wypłat bezpośrednich
 - b) wypłat bezpośrednich ratalnych
 - c) innych

- 12) Informacje dotyczące portfela inwestycyjnego, w tym
 - a) rodzaje instrumentów pochodnych z podaniem ich wartości nabycia oraz wartości godziwej
- II. Dane uzupełniające o pozycjach rachunku zysków i strat za poprzedni i bieżący okres sprawozdawczy:
 - 1) informacje o wielkości przychodów z:
 - a) rachunków środków pieniężnych
 - b) depozytów bankowych
 - c) obligacji
 - d) bankowych papierów wartościowych
 - e) listów zastawnych
 - f) kredytów
 - g) innych, w tym:
 - dywidend i udziałów w zyskach,
 - odpisu dyskonta od dłużnych papierów wartościowych nabytych poniżej wartości nominalnej
 - 2) informacje o dodatnich różnicach kursowych, w podziale na:
 - a) ujęte w zrealizowanym zysku (stracie) z inwestycji:
 - akcji i praw z nimi związanych
 - bonów
 - obligacji
 - certyfikatów
 - bankowych papierów wartościowych
 - jednostek uczestnictwa
 - listów zastawnych
 - innych
 - b) ujęte w niezrealizowanym zysku (stracie) z wyceny inwestycji:
 - akcji i praw z nimi związanych
 - bonów
 - obligacji
 - certyfikatów
 - bankowych papierów wartościowych
 - jednostek uczestnictwa
 - listów zastawnych
 - innych
 - 3) „Wynagrodzenie depozytariusza”; informacje o wielkości kosztów z tytułu:
 - a) refinansowania opłat na rzecz innych podmiotów krajowych
 - b) refinansowania opłat na rzecz subdepozytariuszy
 - c) opłat za przechowywanie
 - d) opłat za rozliczanie
 - e) weryfikacji wartości jednostki
 - f) prowadzenia rachunków i przelewów
 - g) innych
 - 4) informacje o ujemnych różnicach kursowych, w podziale na:
 - a) ujęte w zrealizowanym zysku (stracie) z inwestycji:
 - akcji i praw z nimi związanych
 - bonów

- obligacji
 - certyfikatów
 - bankowych papierów wartościowych
 - jednostek uczestnictwa
 - listów zastawnych
 - innych
- b) ujęte w niezrealizowanym zysku (stracie) z wyceny inwestycji:
- akcji i praw z nimi związanych
 - bonów
 - obligacji
 - certyfikatów
 - bankowych papierów wartościowych
 - jednostek uczestnictwa
 - listów zastawnych
 - innych
- 5) „Zrealizowany zysk (strata) z inwestycji”; informacje o wielkości zysku (straty) z:
- a) akcji i praw z nimi związanych
 - b) obligacji skarbowych
 - c) bonów
 - d) pozostałych obligacji
 - e) certyfikatów
 - f) bankowych papierów wartościowych
 - g) jednostek uczestnictwa
 - h) listów zastawnych
 - i) praw pochodnych
 - j) innych
- 6) „Niezrealizowany zysk (strata) z wyceny inwestycji”; informacje o wielkości zysku (straty) z:
- a) akcji i praw z nimi związanych
 - b) obligacji skarbowych
 - c) bonów
 - d) pozostałych obligacji
 - e) certyfikatów
 - f) bankowych papierów wartościowych
 - g) jednostek uczestnictwa
 - h) listów zastawnych
 - i) praw pochodnych
 - j) innych
- 7) „Przychody z tytułu pokrycia niedoboru”; informacje o wielkości przychodów:
- a) z rachunku rezerwowego
 - b) ze środków towarzystwa
 - c) ze środków części podstawowej Funduszu Gwarancyjnego
 - d) ze środków części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego
 - e) ze środków części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego innych OFE
 - f) ze środków Skarbu Państwa
 - g) innych

- III. Koszty otwartego funduszu pokrywane przez powszechne towarzystwa w poprzednim i bieżącym okresie sprawozdawczym.
- 1) koszty prowadzenia i obsługi rachunków bankowych
 - 2) koszty pożyczek i kredytów
 - 3) koszty przechowywania
 - 4) koszty transakcyjne
 - 5) koszty zarządzania
 - 6) inne

UZASADNIENIE

Przedstawiony projekt rozporządzenia stanowi wykonanie delegacji z art. 81 ust. 2 pkt 6 lit. b ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694, z późn. zm.), zobowiązującej Ministra Finansów do określenia w drodze rozporządzenia szczególnych zasad rachunkowości funduszy emerytalnych, w tym zakresu informacji wykazywanych w sprawozdaniu finansowym, terminów sporządzenia i złożenia do ogłoszenia rocznego sprawozdania finansowego, zakresu ogłaszania rocznego sprawozdania finansowego oraz terminu zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego, po zasięgnięciu opinii Komisji Nadzoru Finansowego.

Na mocy postanowień art. 25 ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. Nr 157, poz. 1119 oraz z 2007 r. Nr 49, poz. 328), wprowadzone zostały zmiany przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, upoważniające Ministra Finansów do wydania aktów wykonawczych. Dotychczasowe organy, których opinii zasięga Minister Finansów w procesie wydawania rozporządzeń (tj. Komisja Papierów Wartościowych i Giełd, Komisja Nadzoru Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych oraz Komisja Nadzoru Bankowego) zastąpione zostały przez Komisję Nadzoru Finansowego. W związku z mogącymi się pojawić wątpliwościami dotyczącymi obowiązywania przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 marca 2004 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy emerytalnych (Dz. U. Nr 50, poz. 481 oraz z 2005 r. Nr 106, poz. 894 i Nr 266, poz. 2232), podjęto decyzję o potrzebie wydania nowego rozporządzenia określającego szczególne zasady rachunkowości funduszy emerytalnych.

Fundusz emerytalny jest osobą prawną, której wyłącznym przedmiotem działalności jest gromadzenie środków pieniężnych i ich lokowanie, z przeznaczeniem na wypłatę członkom funduszu po osiągnięciu przez nich wieku emerytalnego. Ze względu na to, iż fundusze emerytalne znajdują się w centrum II filaru systemu ubezpieczeń społecznych sprawozdawczość funduszy powinna ukazywać dość szczegółowo zdarzenia gospodarcze właściwe dla funduszu.

Projekt rozporządzenia określa w szczególności:

- zakres rachunkowości funduszy emerytalnych,
- prowadzenie ksiąg rachunkowych funduszy emerytalnych,
- ujmowanie operacji w księgach rachunkowych,
- zakres informacji ujęty w poszczególnych składnikach sprawozdania finansowego,
- sposób ujęcia w księgach rachunkowych połączenia towarzystw lub przejęcia zarządzania funduszem (likwidację otwartego funduszu),
- wzór zestawienia zmian w kapitale własnym oraz wzór zestawienia portfela inwestycyjnego,
- obowiązek sporządzania zestawienia zmian w aktywach netto funduszu,
- rozwiązania dotyczące ujmowania instrumentów pochodnych oraz umów pożyczek papierów wartościowych, a także innych składników portfela inwestycyjnego,
- zasady przeliczania kapitałów, zobowiązań oraz jednostek uczestnictwa.

Projekt rozporządzenia mimo, że obliguje fundusze emerytalne do zamieszczania w sprawozdaniach informacji na temat zmian metod wyceny nie określa samych metod wyceny - są one zawarte w rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 marca 2004 r. w sprawie szczegółowych zasad wyceny aktywów i zobowiązań funduszy emerytalnych (Dz. U. Nr 51, poz. 493 oraz z 2006 r. Nr 17, poz. 131).

Sprawozdawczość funduszu emerytalnego, zgodnie z projektem, zawiera oprócz wprowadzenia do sprawozdania finansowego funduszu, bilansu, rachunku zysków i strat, także zestawienie zmian w aktywach netto funduszu, zestawienie zmian w kapitale własnym, zestawienie portfela inwestycyjnego oraz dodatkowe informacje i objaśnienia.

Dla zapewnienia przejrzystości źródeł zysku (straty) funduszu projekt rozporządzenia wykazuje trzy etapy powstawania wyniku funduszu.

1. Wynik z inwestycji - będący wynikiem uzyskanym z tytułu pożytków z lokat.
2. Zrealizowany i niezrealizowany zysk (strata) – będący wynikiem zbycia papierów wartościowych oraz zmiany wartości papierów wartościowych w portfelu funduszu w okresie sprawozdawczym.
3. Wynik powstający z tytułu ewentualnego pokrycia niedoboru - dotyczący otwartych funduszy emerytalnych.

Projekt rozporządzenia reguluje kwestie księgowania związane z rachunkiem rezerwowym, premiovym, części dodatkowej Funduszu Gwarancyjnego i niedoborem. Zagadnienia te są właściwe tylko dla otwartych funduszy emerytalnych.

Jednocześnie w odniesieniu do obecnie obowiązującego rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 marca 2004 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy emerytalnych projekt przewiduje następujące zmiany:

1. **§ 2 pkt. 4** - zastąpienie obowiązującego w poprzednim rozporządzeniu odwołania przy definiowaniu rozporządzenia o pożyczkach papierów wartościowych odwołaniem do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 kwietnia 2006 r. w sprawie trybu i warunków pożyczania maklerskich instrumentów finansowych, z udziałem firm inwestycyjnych oraz banków powierniczych (Dz. U. Nr 67, poz. 481). Zmiana mająca charakter legislacyjny;
2. **§ 13 ust. 2** – dodanie po wyrazach „nie wcześniej niż na 3 dni” wyrazu „robocze”. Niniejsza zmiana ma na celu doprecyzowanie, iż przy ustalaniu terminu przeliczenia jednostek rozrachunkowych na środki pieniężne powinny być brane pod uwagę dni robocze, co zgodne jest z zasadami przyjętymi w tym zakresie w ustawie o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych;
3. **§ 27** dodanie pkt. 7, **§ 28** dodanie pkt. 6, **załącznik - rachunek zysków i strat** w ust. I po pkt 2 dodanie pkt 3 oraz w ust. II po pkt 6 dodanie pkt 7 - zmiany mają na celu wprowadzenie odrębnych pozycji do prezentacji w sprawozdaniach finansowych funduszy emerytalnych różnic kursowych. Pozwoli to na dostarczenie odbiorcom sprawozdań finansowych wiarygodnych informacji nt. kwoty przychodów bądź kosztów związanych z wyceną środków pieniężnych, należności i zobowiązań wyrażonych w walutach obcych oraz o wartości przychodów bądź kosztów z tytułu różnic kursowych od tych składników. Jednocześnie zaproponowane rozwiązanie odrębnej prezentacji różnic kursowych znajduje swoje uzasadnienie w standardach rachunkowości określonych w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694, z późn. zm.) oraz jest zbieżne z zasadami przyjętymi dla funduszy inwestycyjnych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 8 października 2004 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy inwestycyjnych (Dz. U. Nr 231, poz. 2318, z późn. zm.);
4. **załącznik - zestawienie zmian w aktywach netto funduszu** - usunięcie dotychczasowych zapisów pkt B.II. zestawienia, w konsekwencji uzupełnienia dotychczasowego pkt B.III o informacje nt. wartości aktywów netto na jednostkę rozrachunkową na początek okresu sprawozdawczego. Wartość jednostki rozrachunkowej oraz wartość aktywów netto na

jednostkę rozrachunkową są pojęciami tożsamymi i w obecnym brzmieniu załącznika do rozporządzenia następuje wyłącznie powtórzenie informacji określonych w pkt B.II. i B.III. zestawienia zmian w aktywach netto funduszu.

Proponuje się, aby rozporządzenie weszło w życie z dniem ogłoszenia. Przyjmuje się, że przepisy projektowanego rozporządzenia wejdą w życie w grudniu 2007 r., dlatego też § 27 pkt 7 i § 28 pkt 6 rozporządzenia oraz przepisy rozdziału „Rachunek zysków i strat” i rozdziału „Zestawienie zmian w aktywach netto funduszu” załącznika do rozporządzenia, w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem, będą miały zastosowanie po raz pierwszy do rocznych sprawozdań finansowych sporządzonych za rok obrotowy 2007. Pozostała treść przepisów projektu rozporządzenia powiela przepisy obecnie obowiązujące, dlatego też nie wymaga dodatkowych czynności po stronie fundusze emerytalnych. Mając to na uwadze należy uznać, że skrócenie *vacatio legis* nie będzie naruszało zasad demokratycznego państwa.

Projekt rozporządzenia wprowadza zasady rachunkowości i sprawozdawczości, które są zbieżne ze standardami funduszy istniejących w Polsce i standardami Unii Europejskiej. Zasady te nawiązują jednocześnie do praktyki stosowanej w krajach, które wprowadziły II filar ubezpieczeń emerytalnych.

Specyfika polskiego systemu emerytalnego nie ma swojego odpowiednika w krajach Unii Europejskiej, co powoduje, że zasady rachunkowości polskich funduszy emerytalnych nie znajdują bezpośrednio stosownych uregulowań prawnych w dyrektywach unijnych.

Ocena Skutków Regulacji (OSR)

1. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny.

Projektowane rozporządzenie oddziałuje na podmioty gospodarcze należące do sektora finansowo-ubezpieczeniowego, tj. fundusze emerytalne.

2. Konsultacje społeczne.

Projekt rozporządzenia został przygotowany przez Ministerstwo Finansów.

W trybie uzgodnień międzyresortowych, w których wezmą udział m.in.: Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej oraz Komisja Nadzoru Finansowego, projekt rozporządzenia zostanie poddany konsultacjom społecznym, w których będą uczestniczyć m.in.: Izba Gospodarcza Towarzystw Emerytalnych oraz organizacje zrzeszające środowisko biegłych rewidentów i księgowych.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) wraz z przekazaniem przedmiotowego projektu rozporządzenia do uzgodnień międzyresortowych, został on zamieszczony na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej w Ministerstwa Finansów.

3. Wpływ aktu normatywnego na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Wejście w życie projektu rozporządzenia nie wpłynie na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

4. Wpływ aktu normatywnego na rynek pracy.

Wejście w życie projektu rozporządzenia nie wpłynie na rynek pracy.

5. Wpływ aktu normatywnego na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Wejście w życie projektu rozporządzenia nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ aktu normatywnego na sytuację i rozwój regionalny.

Regulacje projektu rozporządzenia nie będą miały wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

7. Wskazanie źródeł finansowania.

Projekt rozporządzenia nie pociąga za sobą obciążenia budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Zakres przedmiotowy rozporządzenia (rachunkowość) jest neutralny z punktu widzenia obciążeń budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

8. Zgodność z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.